Школьная планета

НЕ БУДЗЬ ЧУЖЫНЦАМ НА СВАЁЙ ПЛАНЕЦЕ!

№ 8 І чвэрць 2017/2018 навуч. года

Выданне ДУА “Сярэдняя школа № 2 горада Беразіно”Мінскай вобласці

Фінансавая граматнасць

СПЕЦЫЯЛЬНЫ ПРАЕКТ

ФІНАНСАВАЯ АЗБУКА

НАЗАПАШВАННЕ - ператварэнне часткі даходаў у капітал, павелічэнне запасаў матэрыялаў, маёмасці, грашовых сродкаў, нарошчванне капіталу, асноўных сродкаў дзяржавай, прадпрыемствамі, прадпрымальнікамі, хатнімі гаспадаркамі. Вопыт паказвае, што на назапашванне варта накіроўваць прыкладна 20% даходаў.

ПАДАТКІ - гэта абавязковыя плацяжы, што спаганяюцца дзяржавай з фізічных і юрыдычных асоб у дзяржаўныя і мясцовыя бюджэты. З'яўляюцца адной з формаў фінансавых адносін, якія забяспечваюць размеркаванне і пераразмеркаванне нацыянальнага даходу ў адпаведнасці з эканамічнымі і сацыяльнымі задачамі. Падаткі дзеляцца на прамыя, якімі абкладваюцца даходы і маёмасць (падаходны падатак), і ўскосныя падаткі на тавары і паслугі, якія ўсталёўваюцца ў выглядзе надбаўкі да цаны.

Ведай свае грошы!

ЯК ПРАВЕРЫЦЬ САПРАЎДНАСЦЬ БАНКНОТ

Першы спосаб. Правяраем навобмацак.

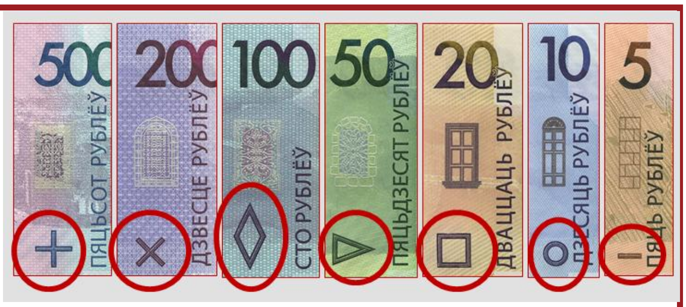

Металаграфскі друк. **Меткі для людзей з аслабленым зрокам.**

Усе банкноты маюць павялічаную таўшчыню фарбавага слоя, дзякуючы чаму добра ўспрымаюцца навобмацак

Другі спосаб. Правяраем пры нахіле.

“РБ”; у залежнасці ад кута агляду на літарах і фоне назіраецца пераход ад негатыўнай да пазітыўнай выявы

Ведай свае грошы!

НАЦЫЯНАЛЬНЫ БАНК РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

ЯК ПРАВЕРЫЦЬ САПРАЎДНАСЦЬ БАНКНОТ

Трэці спосаб. Правяраем на прасвет.

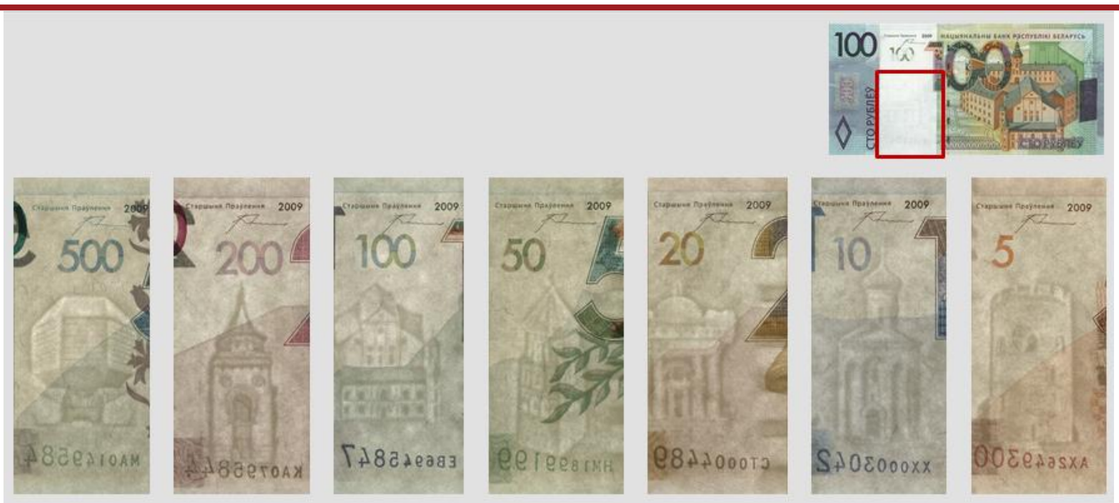

Вадзяны знак

Мае графічныя скажэнні. Бачны ў адлюстраваным святле. Бачны ў УФП.

Ахоўная ніць

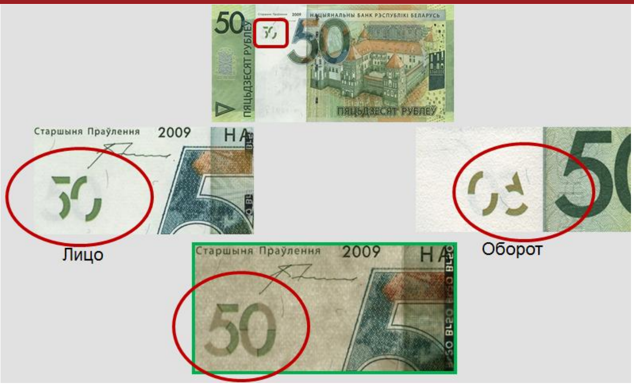

Выява, якая сумяшчаецца

Алімпіяда сярод навучэнцаў па фінансавай граматнасці

Ведай свае грошы!

НАЦЫЯНАЛЬНЫ БАНК РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

ЯК ПРАВЕРЫЦЬ САПРАЎДНАСЦЬ БАНКНОТ

Чацвёрты спосаб. Правяраем пры дапамозе прыбораў.

СПОСАБЫ ДРУКУ

МІКРАТЭКСТ

МАЛЮНАК У УФ-ПРОМНЯХ

НАВЕДВАННЕ “БЕЛАГРАПРАМБАНКА”

белагропромбанк
традиции будущего

ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ЗАГАДКИ

Половинку от зарплаты Называют как, ребята? АВАНС	Стал владельцем, братцы, я — Вот завода… АКЦИЯ	Будут целыми, как в танке, Сбереженья ваши в… БАНКЕ
В этой фирме все бывают, Бланк сначала заполняют, Вносят в кассу платежи. Что за фирма, подскажи? БАНК	Та бумага не простая, И владелец её знает, Что она ему раз в год Дивиденды принесёт. АКЦИЯ	В фирме прибыль он считает, Всем зарплату начисляет. И считать ему не лень Все налоги целый день. БУХГАЛТЕР
Он финансовый факир, В банк к себе вас ждёт… БАНКИР	Из какого аппарата Выдаётся нам зарплата? БАНКОМАТ	В море коварном товаров и цен Бизнес-корабль ведёт… БИЗНЕСМЕН
Сколько купили вы колбасы, Стрелкой покажут вам точно… ВЕСЫ	Расчёт зарплаты — знать пора — Проводят в срок… БУХГАЛТЕРА	Дела у нас пойдут на лад: Мы в лучший банк внесли свой… ВКЛАД

Самыя незвычайныя грошы

Многія сцвярджаюць, што грошы сталі адным з самых важных вынаходстваў чалавецтва. З іх дапамогай мы навучыліся абменьвацца таварамі. Сёння мы маем магчымасць набыць што заўгодна на свеце, хапала б гэтых самых жаданых паперак або нулёў на рахунку. Асноўная маса грошай на зямлі мае даволі традыцыйны выгляд. Яны выкананы або ў выглядзе папяровых купюр, або ў выглядзе металічных манет. Даўно ўжо прайшлі часы, калі дзе-нідзе можна было набыць што заўгодна за люстэрка ды пацеркі. Тым не менш і сёння ў абароце некаторых краін свету знаходзяцца вельмі дзіўныя грошы.

В'етнамскія Зялёныя маркі. Дзіўна, але такімі грашыма самі жыхары В'етнама не змогуць расплаціцца за любы тавар. За гэтыя маркі можна купіць толькі некаторыя канкрэтныя рэчы. Уся справа ў тым, што ў кожнай банкноты з краю ёсць адрыўныя купоны. Кожны з іх можна абмяняць на тую рэч, якая і пазначана на грошах. Да прыкладу, Зялёную Марку могуць выдаць на набыццё адзення. Пры гэтым адрыўныя купоны даюць магчымасць набыць толькі штаны, паліто, шкарпэткі і іншыя падобныя рэчы.

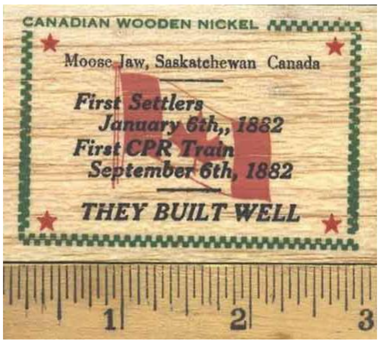

Сенцінніалі. Гэта былі адзіныя ў свеце драўляныя грошы. Справа ў тым, што пасля Першай сусветнай вайны Германія імкнулася ўсімі сіламі "падняць" свой Рейхсбанк. Бо трэба было выплачваць кампенсацыю ўсім пацярпелым краінам. У тыя часы немцы друкавалі грошы на ўсім, што толькі выпадала для гэтых мэтаў. Але менавіта дрэва стала самым незвычайным матэрыялам.

Фунт Льюіса. Гэтыя грошы былі названыя ў гонар аднайменнага англійскага гарадка. У свой час мэрам там быў хітры прадпрымальнік Майкл Чарцье. Ён прыдумаў, як лепш развіць невялікія традыцыйныя крамы свайго гарадка. Для гэтага мэр увёў у сваіх уладаннях уласную валюту, якую так і назваў - фунт Льюіса. Гэтымі грашыма гараджане маглі расплаціцца за любы тавар у межах Льюіса, а таксама аплаціць рахункі.

Долар Дыснея.

Дысней стварыў цэлы казачны свет. А што ж за свет без уласнай валюты? Долар Дыснея прыраўнены па намінале да долара ЗША. Выпускаюцца купюры вартасцю ў 1, 5, 10 і 50 адзінак. Але выкарыстоўваць іх можна толькі ў тэматычных дыснэеўскіх парках, на курортах, круізных караблях і на прыватным востраве Дыснея, Castaway Cay. Гэтая валюта была створана ў 1987 годзе. На купюрах замест традыцыйных для Амерыкі прэзідэнтаў выявы мультыплікацыйных герояў - Мікі Маўса, Гуффі і Міні.

Чылійскі песа. Хто сёння можа назваць гэтую валюту дзіўнай? Каб зразумець гэта, трэба вярнуцца ў недалёкі яшчэ ад нас 2008 год. Тады ўсё стане ясна, а валюта сапраўды здасца незвычайнай і смешнай. Бо тады пры чаканцы манет на гравюры была дапушчаная прыкрая памылка. У выніку выйшла каля 50 мільёнаў манет вартасцю ў 50 песа з надпісам "Рэспубліка Чыі" (Republica de Chiie). Кіраўнік манетнага двара быў звольнены, а самі манеты сталі аб'ектам “палявання” нумізматаў. За іх сёння просяць двайны намінал.

Дом, у якім утульна ўсім!
berezino2.school.by vk.com/club59543714 № 8, I чвэрць 2017/2018 нав. года

ТВАЕ ПЕРШЫЯ ФІНАНСЫ

ЧЫТАЦЕ Ў НАСТУПНЫМ НУМАРЫ

Адкуль з'явілася слова "грош"?
Самыя незвычайныя грошы.

ДУА "Сярэдняя школа № 2 горада Беразіно"
223311
вул. Мультана, 19
Электронная пошта
berezinosch2.edu@tut.by
Сайт школы
berezino2.school.by

Газета "Школьная планета" выходзіць адзін раз у месяц.
Творчы калектыў клуба "Юны журналіст": Дудко Аляксандра, Жук Вольга, Вайцяховіч Лізавета, Власюк Марыя, Маркевіч Ірына